

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

MALMÖ STRANDPAVILJONG. — FOTO. OTTO OHM, MALMÖ.

23:DJJE ÅRG.

DEN 6 NOVEMBER 1921

N:O 6

Foto. Florman, Stockhols.

Sven Lundberg

Kliché: Göts Ribbyrå & Klichéanstalt, Ölg.

I uppfattningen av Kalmarunionens ställning i Nordens historia ha av gammalt två åskådningar brutit sig mot varandra: den, vilken i likhet med Geijer, karakteriserade den såsom en händelse, som såg ut som en tanke, och den, vilken i likhet med skandinavismens historieuppfattning, klarast företrädd av Odhner, tvärtom i den fann en tanke, som såg ut som en händelse. Mot den skandinavistiska uppfattningen gick icke utan framgång den danske hävdatecknaren Kristian Erslev till stormis i sina värdefulla arbeten om drottning Margareta och om Erik av Pommern. Dessa arbeten beteckna tillika en yngre, realistisk-kritisk historieskrivnings reaktion mot den romantiskt-konstruktiva, vars glansperiod sammanföll med den politiska skandinavismens.

I föreningen Nordens senaste årskrift har nu en yngre svensk historieforskare, prof. Sven Tunberg, upptagit det gamla problemet till ny granskning i en synnerligen intressant uppsats om "Fredstanken i Nordens medeltid". Utan att underkänna det synnerligen höga och bestående värdet av Erslevs analys av den nordiska unionens tillkomst och tidigaste utveckling finner han sig dock böra lägga större vikt än denne vid de starka likheter de nordiska ländernas samhällsförhållanden på konstitutiva områden företedde (frånvaron av ett fullt utvecklade feodalväsen som följd av de folkliga enheternas fasthet t. ex.), likheter, vilka syntes utan större svårigheter möjliggöra en gemensam styrelse. För de nya ständerbildningarna måste också ett enat Norden erbjuda synnerliga förmåner, detta såväl för den världsliga och andliga aristokratien som för handels- och näringsarnes representanter. Än vidare understryker han betydelsen av de nordiska folkens släktskapskänsla, väl utbildad under och fortlevande från de samskandinaviska vikingatågen. Men han slår sig icke till ro härvid, utan — och det är det nya uppslaget — tror sig finna ett av den skandinaviska unionens innersta källsprång i hela den medeltida inriktningen på världsriket, på en ny "pax romana". Är icke, spørjer han, denna union med dess eviga fred och "bebindning" mellan rikena en avskuggning på nordiska förhållanden av det kristenhetens freds- och enhetsrike, som då levde i all världens sinnen? "För samtiden stod onekligen den dynastiska unionen såsom den bästa, ja, kanske den enda vägen att uppnå målet. Ej må man då förundra sig över, att unionen själv fick något av idealets glans över sig. Unionen blev icke blott en organisation för praktiska politiska syften. Den blev ett sedligt, moraliskt gott, den ägde ett värde i och för sig, som bestod även då dess yttre vilkor och konsekvenser syntes förkastliga. Man kunde ogilla dess tillfälliga form, man kunde arbeta för dess totala omgestaltning, men unionen som princip kunde icke därmed berövas sin av alla skiften och öden oberoende sanningshalt". Därför blev unionens dödskamp så lång, därför drogo sig Sturararna för konunganämnet, därför hade tanken på unionens upplösning så svårt att slå igenom hos tidens bildade klasser. Det är tills vidare blott ett uppslag till en ny tolkning av Kalmarunionen, men ett som säkerligen kommer att visa sig vara ett för forskningen fruktbart sådant.

Sven August Daniel Tunberg är född i Öglunda församling av Skaraborgs län. Föräldrarna voro kontraktsprosten Johan August Tunberg och hans maka Selma Maria Charlotta Dillberg. Efter att år 1900 ha avlagt mogenhetsexamen vid Skara högre allmänna läroverk blev han student i Uppsala, där han 1903 avlade filosofie kandidat- och 1908 licentiatexamen. Redan året förut hade han börjat sin historiska skriftställarverksamhet med en uppsats i *Historisk Tidsskrift* om "De äldsta världsliga privilegierna i Sverige",

men det var först genom sin gradualavhandling: "Studier rörande Skandinaviens äldsta politiska indelning", år 1911, som han med ett slag ryckte upp i ledet av våra mest lovande historiska forskare. Denna avhandling inbragte honom icke blott den akademiska lagern, utan även förordnande som docent i historia och alltifrån höstterminen 1912 hade han också att förestå professur i sitt ämne så gott som oavbrutet, tills han år 1919 utnämndes till innehavare av den vid Stockholms högskola nyupprättade historiska professuren, efter att dessförinnan ha varit uppförd på första förslagsrummet till det i Lund lediga motsvarande ämbetet.

Tunbergs hittillsvarande författarskap har huvudsakligen rört sig på den svenska medeltidshistoriens område, även om han ingalunda inskränkt sig därtill. Dit hör sålunda den ovannämnda gradualavhandlingen, vilken behandlar ett i litteraturen synnerligen omstritt ämne. Det var framför allt med häradets uppkomst han häri sysselsatte sig. Tunberg sätter denna i närmaste samband med den av naturliga förhållanden betingade bygden. För övrigt anser han häradet som administrativ enhet ha sitt ursprung från Danmark, därifrån har det så spritt sig till de angränsande Götalandskapen i Sverige och slutligen till Svealand. En särskild, synnerligen ingående undersökning ägnas vidare åt det norska "herredet", i fråga om vilket han kommer till det resultatet, att ordets innebörd här liksom ursprungligen i Svealand endast är "bygd", trakt, område, men icke innesluter beteckningen av någon viss judicieell eller administrativ enhet. Bredvid mångfalden av i ämnet förut framställda hypoteser, vilka gärna haft över sig en prägel av något i viss mån konstlat, träder Tunbergs resultat, vunnet genom skarpsinnig bevisning och omfattande överblick, fram såsom övertygande just genom sin relation till kända, faktiska och naturliga synpunkter.

Redan från början har — vad även en av de sakkunniga vid bedömandet av hans kompetens till professur framhöll — såsom ett karakteriserande drag i Tunbergs vetenskapliga produktion framträtt förmågan att ur gamla, upprepade gånger behandlade, nästan som utdebatterade ansedda frågor få fram något nytt: nya synpunkter, nya behandlingsmetoder, nya resultat. Sådan har han visat sig även i sin fortsatta produktion t. ex. i sin mästerliga studie över Västerås riksdag, där han med kritisk skärpa och framgång var i tillfälle att sätta förlöppet i en väsentligt annan dager än en sådan mästare som hans lärare Harald Hjärne efter en föregående undersökning ansett trolig. På samma sätt har i hans omfattande arbeten över striden mellan konung Sigismund och härtig Carl en vidsträckt och djupgående källforskning och kritisk skarpsyn blick förenat sig att giva en bild av händelseförlöppet, betingelserna där för och de verkande faktorerna, vilken i flera fall ej oväsentligt skiljer sig från den vanligtvis gängse och efter allt att döma också torde vara riktig. Det är sålunda inga nya drag han uppenbarar i den inledningsvis omtalade uppsatsen.

En väsentlig hjälp vid sin medeltidsforskning har Tunberg haft av sin för en historiker mindre vanliga insikt även i nordisk språkvetenskap.

Ända sedan 1905 och till sin professorsutnämning har han varit e. o. amanuens vid landsarkivet i Uppsala och vid skilda tillfällen innehåft förordnande som landsarkivarie.

Tunberg har varit verksam även såsom utgivare av historiska källskrifter, i det han redigerat nyare partier av Svenskt Diplomatarium. Han är dessutom en briljant föreläsare och utövar en synnerligen befruktande lärareverksamhet.

Till porträtt i Porträttgalleriet.

En av de mest kunniga och representativa personerna inom vår textilkonst, fru *Clara Geijer* i Stockholm, råkade den 24 okt. bli offer för en olyckshändelse, som krävde hennes liv. Fru Geijer, som led av höggradig dövhet, råkade nämligen i hörnet av Smålands- och Norrlandsgatorna bli påkörd av en bil, vars signaler hon icke kunnat uppfatta, och i fallet mot gatan ådrog sig så svåra skador i huvudet att hon kort därefter avled.

Fru Geijer, född von Below och sedan 1904 änka efter grosshandlare W. L. Geijer, har gjort sig känd som vårt lands främsta expert på gobelinlagningens område och var en mästarinna i denna svåra och oändligt tålmodsprövande konst. Hon utförde på sin tid restaureringen av svenska statens hautelissevävda tapeter, ett i sitt slag verkligt mästerprov och hon har även utfört stora tapetlagningar för Nationalmuseum och många privata samlare.

G November 1921

Lösnummer 35 öre

HVAR 8 DAG

• ILLUSTR. • • MAGASIN •

OMSLAGSVIGNETT TILL FÖRELIGGANDE N:R 6.

I brun dubbeltonfärg.

En osedvanligt vacker barnstatue av Aage Remfeldt, Kristiania.

Foto. Flodin, Stockholm

Klitché: Bernd Silfverparra.

GUSTAF FREDRIKSON.

Den svenska scenens "grand old man", om vars sjukdom oroande underrättelser ingå. Biografi o. helsid.-portr. årg. III:5.

veräna makt över repliken. Hans konstnärsbana visar en oavbruten stigning med nya uppgifter och nya segrar in i den höga ålderns dagar.

Nestorn inom vår teatervärld och en av dess ypperste, *skådespelaren direktör Gustaf Fredrikson*, drabbades för någon tid sedan av sjukdom, vilken ännu icke häfts, och för vars utgång man med hänsyn till patientens höga ålder måste hysa oro.

Gustaf Fredrikson som är född d. 31 juli 1832 i Stockholm, blev student i Uppsala, där han sedan avlade kameralexamen. Den ämbetsmannabana, för vilken han utbildat sig, övergav han emellertid och debuterade 1862 på Kungl. teatern, vilken han sedan med andantag för endast någon kortare period tillhörde under fyrtiosju år som en av dess främsta krafter och som en av publikens korade gunstlingar. Tillbakaträdandet från denna scen betydde icke en avslutning på den populära skådespelarens konstnärsbana, vilken sedan, alljämt under de lyckligaste auspicierna, fick sin fortsättning på andra scener. Först under de allra senaste åren har Fredrikson sökt den privatlivets vila, vilken hans bevarade ungdomlighet och spänstighet till dess gjort obehövligen.

Det utmärkande för Gustaf Fredriksons skådespelarekonst har varit hans förmåga att levandegöra de skildrade gestalterna, den friska naturlighet som legat över hans spel och slutligen hans su-

AUGUST HAGBORGS GRAVVÅRD å Lindhagens kulle i Stockholm avtäck. — Foto Rahm, Sthlm

Vid sin under så sorgliga förhållanden timade bortgång var hon just sysselsatt med att avsluta en större tapet efter en kartong av Rubens. Åren 1894—1918 var fru Geijer föreståndarinna för Handarbetets vänner avdelning för gobelinvävnader, varifrån hon 1918 övergick till Nordiska kompaniets textilavdelning. Hon var född år 1853.

Konstnären August Hagborgs familjegrav på Norra begravningsplatsen i Stockholm invigdes den 28 okt. i närvaro av den hänsövnens anhöriga, prins Eugen samt personliga vänner ur Konstnärsklubben o. Konstnäreringen. Minnestelet vid graven hölls av ärkebiskop Söderblom, varefter kransnedläggning och kvartett-sång följde. Den över griften lagda minnesvården, en håll i ljusgrå närkeskalksten med fyra handhvarrade bronsringar, är utförd efter ritning av arkitekten Anders Lundberg.

"ETT DRÖMSPEL" PÅ K. DRAMATISKA TEATERN.

Kungl. Dramatiska Teatern hade den 28 oktober den med särskildt stort intresse motsedda premiären av August Strindbergs "Ett Drömspel", vilket, efter att ej ha framförts i Stockholm på fjorton år, nu iscensatts av den berömda tyske regissören professor Max Reinhardt och med den dekorativa utstyrseln av doktor Alfred Roller. "Ett Drömspel" är som bekant ett av Strindbergs märkligaste verk: en mardröm, där författaren använt sig av drömmens säregna karaktär, som ju är oberoende av begreppen tid och rum och fri från logiskt sammanhang. Gestalterna komma, fördubblas, förmeras och försvinna, allting kan hända och intet är omöjligt eller förvånande. Iscensättningen av ett sådant skådespel är ett jätteverk och stöter delvis på oöverbinnerliga svårigheter. Prof. Reinhardt visade dock här ännu en gång sin fascinerande, beundransvärda regikonst och särskilt hans sätt att begagna statistmaterialet till en gripande massverkan var av stor-

Forts. å sid. 95.

toros, Almborg & Preinitz, Sthlm.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfeersparre, Sthlm.—Gbg.

1. Fröken Jessie Wessel (Indras dotter). 2. Scenbild. Fr. v. Herr Gustaf Molander (advokaten), fröken Jessie Wessel och herr Axel Högel (1:e kolbäraren). 3. Herr Ivar Nilsson (officeren). 4. Herr Uno Henning (diktaren). 5. Herr Gustaf Molander (advokaten).

Fotos. Allard, Göteborg.

Klische: Revus Sjöström.

“OTHELLO” PÅ LORENSBERGSTEATERN.

Överst: Herr Georg Blickingberg (*Othello*) och fröken Greta Smedberg (*Desdemona*).
Nederst fr. v.: Herrar Gabriel Alw (*Jago*) och Helge Söderblom (*Rodrigo*).

Göteborgs båda främsta teatrar har i dagarna haft ett par betydande premiärer, i det att *Lorensbergsteatern* den 26 oktober såsom säsongens första stora program framförde Shakespeares sorgespel *Othello* och *Stora teatern* följande dag Puccinis berömda opera *Tosca*.

Såsom man kunnat förutse blev *Othello* en i alla märklig rangföreställning. Ledningen hade tydligen icke sparat några medel för ett i alla detaljer genomtänkt och teaterns traditioner värdigt framförande av det väldiga och krävande sorgspelet. Iscensättningens prakt, det nya och djärva greppet i anläggningen och samspelets mognad jävade heller ingen gång känslan av att man belann sig inför landets främsta scen. Den invändning som kunde göras skulle möjligen gälla titelrollen. Herr Georg Blickingbergs *Othello* saknade till en början i en viss grad den höjd och balans varigenom en huvudfigur redan vid första anblicken igenkännes och fångslar. Såsom rollen nu var lagd, av regi eller skådespelare, gick han in i kvalets natt utan att man riktigt fått lära känna hans lyckas ansikte. Man var oförberedd på att denna nyss så barnsliga och i skuggan hållna gestalt var mäktigt en *Othello*s fruktansvärda kval. Först med dem mognade rollen till en beundransvärd scenisk skapelse. Man tänker sig annars tragediens mest gripande moment förlagda till de ögonblick, då *Othello*s goda och omissännliga natur förgiftas till misstro och hat genom *Jago*s nedriga förtal. Det är i denna process, då gott blir ont, fromheten vilddjur och det

oskyldiga dömt, åskådaren bör känna att ett helgerån begås och att en fruktansvärd upplösning oundvikligen förestår. Prestationens yppersta uttryck kommo här i slutscenerna, som mäktigt både övertygade och grepo och kommo framställaren att växa till en hög sorgediktens gestalt, inför vilken alla tidigare invändningar måste förstummas. — Såsom *Othello*s motsats står *Jago*, den kallblodige, klartänkta intrigören, vilken utan ruelle och utan tvekan väver våd efter våd i denna svarta tragedi, vars dödsmärker slutligen omsluta alla. I herr *Gabriel Alws* intelligenta framställning täckte uppglit och förmåga fullkomligt varandra. En roll som ingav stora förhoppningar var fröken *Greta Smedbergs* *Desdemona*. I övrigt sköttes spelet på alla händer berömvärdt. Såsom slutomdöme kan sägas att *Lorensbergsteatern* med *Othello* knutit en ny och konstnärligt fullödlig länk till sin förut aktningvärda klassiska repertoar.

•

Tosca-föreställningen följande afton på *Stora teatern* blev en lysande framgång. Operan hör ju, som bekant jämte *Bohème* till Puccinis mest berömda verk. Dramatiskt livfull följer och understödjer dess musik utan longörer den sceniska handlingen, vilken solklart och effektfullt

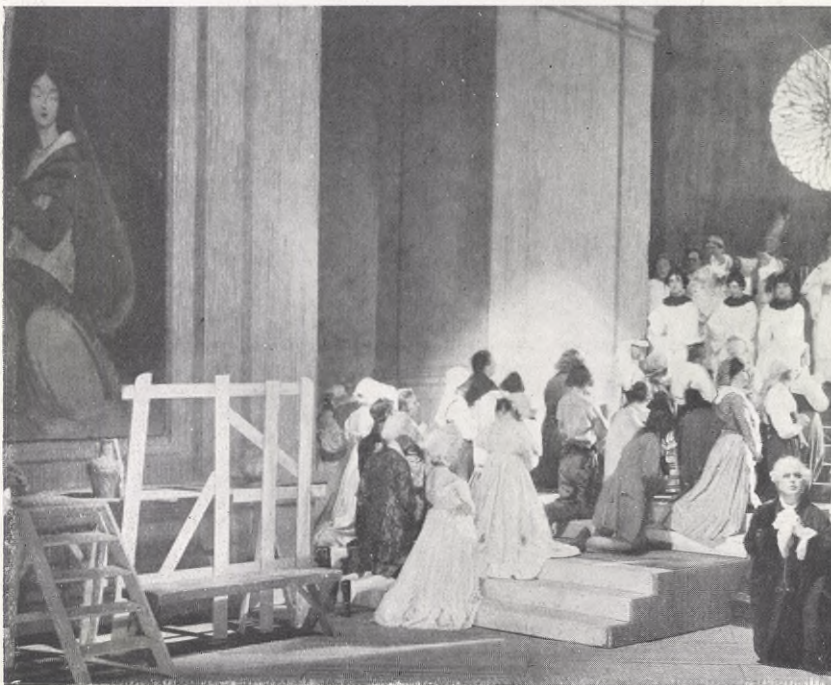
“TOSCA” PÅ STORA TEATERN I GÖTEBORG.

utvecklar sig från idyll till tragedi. Såväl musikaliskt som sceniskt firade Stora teatern vid sitt framförande av operan en lycklig afton. Den förstärkta orkestern klingade under kapellmästare Lill-Erik Hafgrens ledning mäktig och frisk och i bästa samförstånd med scenen. Här innehades titelpartiet av fru *Elin Lejdström*, som erövrade en ny lager genom sin sång och sitt spels livfulla charme. Herr *Martin Öhman* hade som Mario Cavadarossi en glänsande afton. Hans för uppgiften lyckligt disponerade stämma klang frigjord och klar över orkesterns brus. Polischefen Scarpio's roll utfördes av herr *Carl Lejdström*, vilkens präktiga röst och goda diktion jämte ett sympatiskt spel gav ett förträffligt inslag åt det hela. Den i allt spårade utmärkta regien var ett verk av herr Arvid Petersén.

“TOSCA” PÅ STORA TEATERN:

Överst: Herr Carl Lejdström (Scarpio) och Fru Elin Lejdström (Tosca).
T. h.: Herr Martin Öhman (Mario Cavadarossi).
Nederst: Kyrkscenen i 1:a akten.

Fotos. Olsson & Hammarqvist, Gbg.

Kliché: Goez Ritzgrä & Klicheanstalt, Gbg

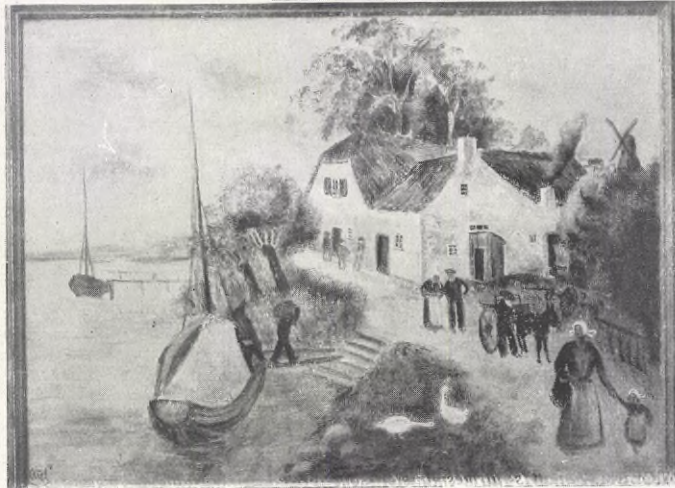
OTTE SKÖLD'S UTSTÄLLNING I STOCKHOLM.

Överst: T. v. Konstnären i sin atelier; t. h. "Nature morte", därunder "Interiör"; nederst "Landskap från Bretagne".

Otte Sköld var ända till för ett par år sedan en utpräglad kubist, lät vara av den moderata typ, som ännu behåller ett visst samband med den levande verkligheten. Det som intresserade i hans bilder var emellertid mindre kubismen än den mustiga, personliga färg-hållningen i svart, grönt, rött och vitt.

Nu har målaren upphört med kubistexperimenten och återgått till ett konstskapande av mindre dogmbunden och teoretisk

Efter fotografier.

Kliché: Göts, Gbg.

natur. Han visar sig vara en av våra talangfullaste och mångsidigast begåvade unga målare med en ämneskrets och teknik, som sträcker sig från det brett upplagda dekorativa stillebenet till det fint detaljerade intima porträttet, från effekter, som erinra om fresken, till verkningar påminnande om emaljer.

Den utställning han i höst anordnat i Svensk-franska konstgalleriet i Stockholm har tillvunnit sig ett varmt erkännande från kritik och allmänhet. Otte Sköld står i främsta ledet av våra moderna målare. Det är tydligt att kubismen varit honom en nyttig skola, en skola, som givit hälsosamma lärdomar utan att hämma utvecklingen av hans säregna begåvning. Man har inga svårigheter att känna igen hans tidigare färgskala i en del av de nya arbetena.

Otte Sköld är sedan ett år tillbaka representerad i Göteborgs Museum med ett större stilleben. Axel L. Romdal.

MAXIM GORKI.

Efter ett i dessa dagar speciellt för H. 8 D. taget porträtt. — Kliché: Göts, Gbg.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Silfverparre.

E. AF WIRSÉN. Nyförordnad envoyé i Bukarest, Aten och Belgrad. Text å sid. 95.

Den berömda ryske författaren *Maxim Gorki*, vilken av sovjetregeringen utsänts på en rundresa till andra länder för att förmå dem att bringa det hungrande Ryssland hjälp, vistas f. n. i Finland där han slagit upp sina bopälar i ett pensionat en halv mil utanför Helsingfors. Han har under Finlandsvistelsen varit upptagen av konferenser om livsmedelssändningar till de lärdas hus i Petrograd liksom av samarbete med finska författare och vetenskapsmän. Från finska författare och vetenskapsmän. Från Fin-
Forts. å sid. 95.

foto. Rahm, Sthlm Kliché: Bengt Silfverparre.
MIRZA ABDOL GHASSAER KHAN EMADOL MOLK. Persiens nye minister vid Svenska hovet. Text å sid. 95.

Efter fotograf.

Kliché: Bengt Silfverparre.

HOLSTI, Finlands utrikesminister som förmenas hava lämnat svenska Utrikesdepartementet vilseledande uppgifter angående Landsfrågan. Text å sid. 95

PRINSENS AV WALES INDIENFÄRD.

Prinsen av Wales anträdde d. 26 okt. sin redan tidigare planerade men tills nu uppskjutna resa till Indien och Ostasien. Den engelska prässen finner tidpunkten mindre lyckligt vald med hänsyn till den starka jäsning, som f. n. råder i Indien. Ledaren av den stora indiska självstyresrörelsen Ghandi har utlovat prinsen ett mindre älskvärdt mottagande, vari bl. a. skulle ingå storstrejk. Resan är av politisk karak-

Efter julutrustning.

Kliche: Ernst Silfverparre.

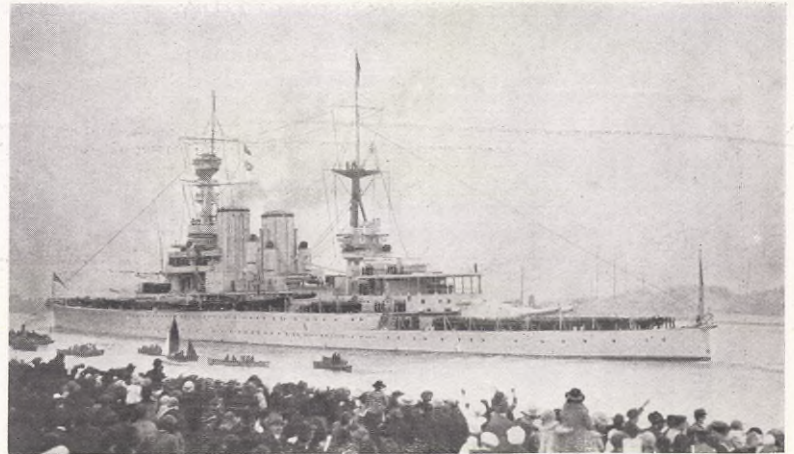
P-**INSEN AV WALES** som i dagarna avrest till Indien och vidare till Japan. Den i England utomordentligt populära unge fursten följes under sin färd med ofantligt intresse och stora förhoppningar om att med sitt personligen intagande väsen och en påtaglig diplomatisk takt kunna något dämpa den indiska oron.

T. v. ETT PORTRÄTT I SJÖOFFICERSUNIFORM.

Överst t. h.: "RENOWN" lämnar Portsmouth med Prinsen av Wales ombord.

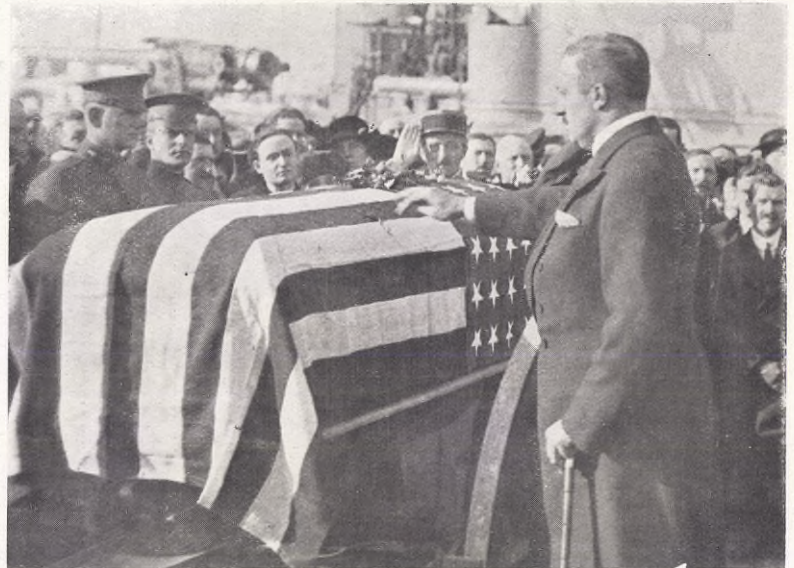
tär och får ökad betydelse därav att även ett besök i Japan ingår i resplanen.

Med hänsyn till de viktiga politiska, England, Förenta staterna och Japan berörande frågor, vilka f. n. stå på dagordningen och innesluta nog så farliga konfliktämnen, kommer det mottagna uppdraget att ställa stora krav på den unge furstens diplomatiska skicklighet och takt. Färden företages ombord på slagsskeppet "Renown". Bland kadetterna befinner sig prins Karl av Belgien.

Efter fotograf.

Kliche: Ernst Silfverparre.

STOFDET AV FÖRENTA STATERNAS "OKANDE SOLDAT", STUPAD I VÄRLDSKRIGET, ÖVERFÖRES FRÅN FRANKRIKE ombord å amerikanska krigsskeppet "Olympia". Franske ministern Maginot fäster Hederslegionen vid kistan. Efter fotograf. Kliche: Ernst Silfverparre.

NAR
KONUNG
KARL OCH
DROTTNING, ZITA
KRÖNTES MED UNGERNS
KRONOR. Minnesbilder från de

Kliché: Bengt Silfverparre.

Efter fotografier.
stora kröningshögtidligheterna i Budapest den 30 december 1916. T. v. Konung Karl IV avlägger sin konungad iförd Ungerns heliga mantel och gyllene krona. T. h. Konung Karl och drottning Zita jämte tronföljaren i kröningsdräkter.

Exkajsar Karl av Österrike-Ungern har i dagarna gjort ett nytt försök att återvinna ungerska konungakronan, ett försök vilket redan på förhand syntes dömt att misslyckas trots det ungerska folkets rojalism och dess tidigare gjorda uttalande för konungadömet återinförande. Ungern hade att välja mellan ententemakternas fiendskap samt krig med lilla ententen: Jugoslavien, Rumänien och Tjeckoslovakien, vilken sände sina härar mot ungerska gränsen, eller att med vapenmakt omintetgöra det kungliga kuppösket. Det sista alternativet valdes.

Exkajsar Karl lämnade den 21 okt. tillsammans med sin gemål, exkejsarinnan Zita, Schweiz i flygmaskin och ankom samma dag till Oedenburg i Väst-Ungern. Sedan därvarande trupper hyllat honom och avlagt trohetsed förde han dem mot Budapest,

men möttes före framkomsten till huvudstaden av regeringstrupperna och besegrades av dem. Efter nya strider flydde upprorsmännen och exkajsaren, som tillfångatogs fördes till
Forts. å sid. 95.

Vidst. portr.:
BOTANISK FORSKNINGSFARD.
Professor Robert Fries och docent
Thore Fries. Text å sid. 95.
Kliché: Bengt Silfverparre.

Nedre bilden:
SVENSKA RÖDA KORSET'S EXPE-
DITION TILL RYSSLAND.
Fr. v. sittande äro: ingenjör K. E.
Delin, sjuksköterskan Karin Lind-
skog, doktorinnan Greta Seth och le-
gationsrådet E. Ekstrand; stående:
hr Carl Gottlieb, dr A. Wassén, ing.
I. G. H. von Kjaerner och kapten A.
H. Melander. Text å sid. 95.

Efter fotografier.

Kliché: Göes Bildbyrå & Klichéanstalt, Gbg.

Foto. Holmén, Stockholm.

VACKERT RESTAURERINGSARBETE Å BANKHUS I STOCKHOLM. Skaraborgs Enskilda Banks nyrestaurerade byggnad vid Malm Morgsgatan (f. d. Cervinska huset).

Nederst: DEN SENASTE STORMENS HÄRJNINGAR.

T. v.: Den ende överlevande av 4 mans besättning å en haverad motorskonet.

T. h.: En högspänningsgalge kullväkt i Boråstrakten, ett enastående fall i Sverige och det andra i Europa. Text å sid. 95.

Foto. Bergström, Marstrand.

Kliché: Kem. A. P. Bunt Sjöversparre, Sölm—Gtg

Foto. Mörk, Borås.

Kliché: Coës Ritbyrå & Klichéanstalt, Gtg.

Skaraborgs Enskilda Banks byggnad i Stockholm, beläget i hörnet av Malm Morgs- och Jakobs gatorna, det förut s. k. Cervinska huset, har under senaste halvår varit föremål för en yttre ombyggnad, vars arkitektoniska ansvar burits av arkitekten Ernst Stenhammar och byggnadstekniska av ingenjör O. H. Hegger. Hället i samma enkla rena stil som det bredvidliggande Skandinaviska bankens hus och det mitt emot liggande Nordiska Handelsbankens, vilket likaledes har arkitekt Stenhammar till upphovsman, ger nu den förut gammaldags byggnaden i samband med de båda andra nämnda, en synnerligen lugn och värdig inramning åt Malm Morgsätan. Fasaden är helt och hållet utförd i rödgrå terrassit och utan någon som helst annan utsmyckning än materialet självt.

Det var år 1909 som Skaraborgs banken förvärfvade den ifrågavarande fastigheten, som då ännu både ut- och invändigt befann sig i sitt omodärna 1800-talsskick. Sex år senare gjordes den första ombyggnaden då hela huset, efter att förut också ha inrymt bostadsvåningar, omändrades till kontorsetablissemang och 1919 företogs en andra omändring i syfte att betydligt utvidga banklokalerna. Den nu senaste renoveringen har emellertid endast omfattat byggnadens yttre.

*

Ystads nya rådhus invigdes under synnerligen högtidliga former den 29 okt. Före invigningshögtidligheten ägde en avslutningsakt rum i den vid Stortorget belägna gamla rådhusbyggnaden, från vilken staden styrts under sex sekler. Bland de närvarande märktes landshövdingen greve R. Dela Gardie, presidenten i Skånska hovrätten B. Hasselrot m. fl. Efter regementsmusik gav borgmästare J. Stenberg en historik över den rättsvårdande myndighetens i Ystad verksamhet under de sekler samhället ägt bestånd och under vilka rättskipningen utövats i den byggnad, som nu stod inför sin utrymning. Deltagarna i akten begåvo sig sedan denna avslutats i procession till det vid Oscartorget belägna nya rådhuset, vars invigning därefter ägde rum. Sedan drätselkammarens ordf. grosshandlanden Trancred

Körling överlämnat byggnaden till staden och dennas tack framburits av ordf. i stadsfullmäktige konsul Emil A. Borg, höll landshövding Dela Gardie invigningsstaten. Sedan akten avslutats togos rådhusbyggnadens präktiga lokaler i intresserat betraktande.

Behovet av en rymligare och tidsenligare rådhusbyggnad har under årens lopp blivit allt större och en lösning av byggnadsfrågan framstod slutligen som en nödvändighet. Då stadens finanser icke tillät uppförandet av en ny byggnad, beslöt stadsfullmäktige att för ändamålet låta omändra stadens gamla gossläroverk, vilket sedan den nya läroverksbyggnaden 1914 tagits i bruk icke längre behövdes för sitt ursprungliga ändamål.

Foto. Ohm. Malmö.

Kliche: Gots, Gbg.

YSTAD FAR NYTT RADHUS: Överst: Ystads vackra gamla rådhus som nu övergivits. Mellerst: FRÅN INVIGNINGEN. Fr. v.: Presidenten Hasselrot, landshövdingen greve De la Gardie, borgmästaren Stenberg och förre borgmästaren Petersson. — Nederst: DET NYA RADHUSET.

P. ERIKSSON
Brukspatron. — Hofors.
70 år 22 Okt.*

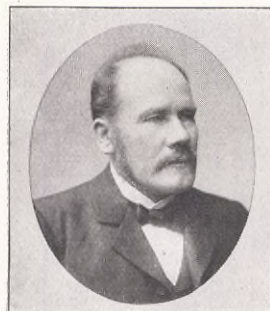
R. H. MÖLLER.
Sjökapten. — Råå.
60 år 21 okt.*

H. J. GEMMEL.
Direktör. — Stockholm.
50 år 21 okt.*

G. T. THERMÆNIUS.
Direktör. — Örebro.
50 år 5 Nov.*

J. A. ERICSSON.
Häradsdomare. — Krogsta.
70 år 26 okt.*

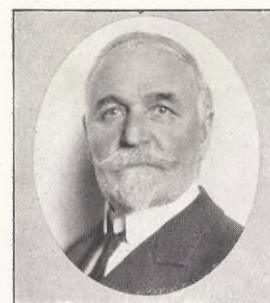
H. UHLIN.
Fröken — Fotograf — Konstan-
tinopel. — 60 år 8 nov.*

G. A. SVENSSON.
Fabrikör. — Göteborg.
60 år 29 okt.*

C. H. ÅGREN.
Ingenjör. — Stockholm.
50 år 3 nov.*

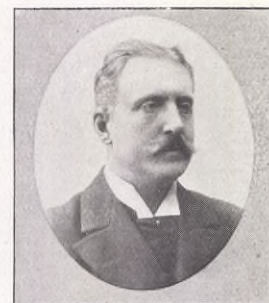
O. M. RAMSTRÖM.
Professor. — Uppsala.
69 år 10 nov.*

K. P. DAHLSTRÖM.
Byråchef. — Stockholm.
60 år 10 nov.*

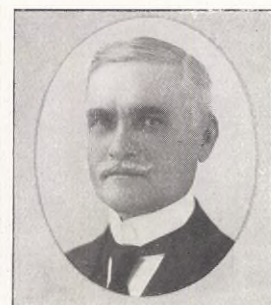
J. R. SERNANDER.
Professor. — Uppsala.
55 år 2 nov.*

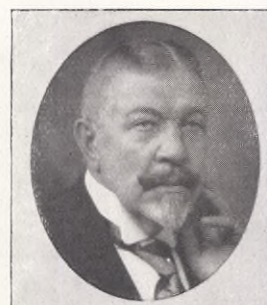
J. J. B. MANKELL.
Rektor. — Stockholm.
50 år 23 okt.*

J. U. G. A. TULLBERG.
Länsveterinär. — Malmö.
60 år 5 nov.*

H. LINDEBERG.
Direktör. — Eskilstuna.
60 år 26 okt.*

K. T. MANNBORG.
Fabriksidkare. — Leipzig.
60 år 9 nov.*

S. AHLMAN.
Kontorschef. — Göteborg.
60 år 26 okt.*

* Data å nästa sida.

Etiskt: Kem. A.-B. Huset Silfverparre, Stilm-Obj.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

L. G. VON HEIJNE-LILLIENBERG †. - F. d. Kapten. - Godsäg. - Strängn. - F. 1837. † 22 okt.*

J. F. I. AFZELIUS †. - F. d. President. - Stockholm. - F. 1848. † 30 okt.*

M. R. WITTEBERG †. - Handlande. - Hemse. - F. 1848. † 20 okt.*

J. E. BLOMQUIST †. - Ingeniör. - Stockholm. - F. 1857. † 8 okt.*

C. J. W. GEIJER †. - Fru. - Stockholm. - F. 1853. † 24 okt.*

E. D. W. MARTIN †. - Auditör. Advokat - Stockholm. - F. 1856. † 24 okt.*

E. L. M. HEDIN †. - Godsägare. - Torp. - F. 1856. † 21 okt.*

S. KELLIN †. - Redaktör. - Stockholm. - F. 1874. † 24 okt.*

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöbergvarre, Sthlm.—Ghp.

PER ERIKSSON. Efter avslut. skolestud. o. praktik förvalt. på Adolfsfors bruk som han jämte sin bröder arrenderade. Flytt. i samma egenskap t. Pershyttan 75, övertog skötseln av Finnåkers stora bruksegend. i Felingsbro 79-90; ing. i styr. f. Hofors a-b. 88, dess disponent 90-16.

REINHOLD MÖLLER. Efter avl. sjökapt.-ex. befälh. å Hallands ängf. a-b. angare, bol. verkst. dir. 07-21. Numera bosatt å sin fädernergård i Råå.

HARALD GEMMEL. Efter avslut. skol- o. prakt. studier samt verksamhet som tekniker inom pappersindustrin å kontinenten tekn. ledare o. senare disponent v. Klippans finpappersbruk. Sdn 08 verkst. dir. i Sv. finnapp-brukens försåln. a.-b.

GOTTFRID THERMÆNIUS. Elev v. Tekn. skolan i Stockh. 86-87, ing. o. styr.-led. i a.-b. Joh. Thermænius & Son, Hallsberg 95 o. till dess bol. överläts på andra händer, därvid t. kvarstår som ordf. i styr. Egnar sig numera bosatt i Örebro, å skötseln av industr. o. affärsföretag i Hallsberg och Kumla vilka innehavas av honom och disp. A. Thermænius. I Hallsberg på sin tid led. av köp.-fullm., skolråd, ordf. i köp.-stämma, v. ordf. i nämnden samt mångårig nämndeman. Nu led. av drätselk. i Örebro, en av stift. av a.-b. Örebro läns bank, styr. ordf. 18-21.

AUGUST ERIKSSON. Äg. egend. Krogsta i Stockh. I. Nämndeman o. här-domare under mer än 30 år, ordf. i komm.-st. o. nmd, led. av tax.-o. prövn. nmdr, skolråd, vägstyr. Landstingsman 96-12. Ordf. i Nord. hand-bankens avd.-styr. i Rimbo.

HILDA UHLIN. Vistas sdn början av 80-talet i Konstantinopel där hon utövar fotografisk verksamhet. - Hon har under denna sin långa vistelse i den turkiska metropolen blivit i hög grad uppskattad av där varande svenska koloni, vilken hon städe visat all intresse och all hjälp som stätt henne till buds, liksom hon städe ställt resande landsmän till råds.

GUSTAF SVENSSON. Inneh. tunnbindarfabrik i Göteborg. Mångårig led. av kyrkoråd, kyrkordf samt kyrkofullm. Kassåförvalt. i renhållningsstyr.

CARL HUGO ÅGREN. Utex. fr. Tekn. högsk. 94, under 25 år arbetat inom pappers- och cellulosa-ind. i in- o. utl., ss. pappersmäst. i Norge 97, fabr.-förest. v. Klarafors fabr.-a-b. 98-01, v. Strömsnäs bruks a-b. 01-10, vid Hylte bruks a-b. 11-14, disp. f. Sundsvalls cell. a-b. 15, senare dess verkst. dir. Numera anst. i a.-b. G. Hartmanns maskinaffär i Stockh.

MARTIN RAMSTRÖM. Stud. 80, fil. kand. 87, ägnade sig därefter åt lär.-verksamhet i Djursholm o. i Uppsala, med. kand. 95, med. lic. 01, med. dr. 05. Aman. v. Akad. sjukh. i Upps. 1900, överläk. v. Djursåtra brunns 02-06, doc. i anatomi i Lund 05, e. o. prof. i anatomi i Uppsala 06, prof. där 08. Ordf. i styr. f. kuranst. Sæns Souci sdn 14, led. av dir. f. Upps. hosp. o. asyl 15, ordf. i styr. f. Nykt.-Studenthem i Upps. 21. Vetenskapl. fört. särsk. rör. nerv- o. muskelanatomi, Swedenborgsforskning samt antropologi. Hed.-led. av Stockh. nation i Upps.

KARL DAHLSTRÖM. Avg.-ex. fr. Tekn. högsk. M. 83, anst. som rit. i New York 83-84, rit. o. konstr. h. maskinfirma i Taunton, Mass. 84-91, tillika lär. v. Tauntons tekn. aftonsk. 86-91, lär. i maskinlär. o. konstr. v. Lehigh Univ. i Bethlehem, Pa 91-93; assist. v. Tekn. högsk. i Stockh. 94-96, byråing. i Pat. o. registr.-verket 98, adj. led. 99, byråchef sdn 15. Led. av Patentnämnd-komm. 17-19. Led. av styr. f. Stockh. ångslups a.-b. sdn 1900, verkst. dir. 04-14, styr. v. ordf. sdn 15; styr.-ordf. i Svensk-amerik. sällsk. sdn 10, i Sv. Teknologfören. avd. f. mekan. 15-17, v. ordf. i Sv. Teknologfören. 17-19.

RUTGER SERNÄNDER. Stud. 85, fil. lic. 93, fil. dr. 95, doc. i botan. i Upps. 99, e. o. prof. i växtbiol. 08, ord. 09. Hed.-led. av Söderm.-När. nation i Upps. 06, inspekt. f. Gottl. nation där och dess hed.-led.

Ordf. i Sv. botan. fören. sdn 14, i Upps. arbet. inst. s. å. Biografi o. helsid.-portr. ärg. XVIII: 3.

BERNHARD MANKELL. Stud. 90, prakt.-teol. ex. 98, folkskollär.-ex. s. å., fil. kand. 02, adj. i kristn. svenska spr. o. hist. v. Söderm. lärov. 10, lär. v. Stockh. samgymn. 05-09, v. Grevesmühlska sk. i Stockh. sdn 12, v. Stockh. borgarsk. sdn 05. Studierektor v. Kraftska sk. i Stockholm sdn 10.

AXEL TULLBERG. Veter. ex. 83, lär. v. Veter. inr. i Skara 84-89, distr. veter. i Jemshögs distr. 89-95, i Karlsh. distr. 95, statsveter. i Karlskrona 93, länsveter. i Alvsb. 96-08, i Malmö. I. sdn sistn. år.

HUGO LINDBERG. Stud. 80, efter några års akad. stud. elev. v. Ulltuna högre mejl-skola t. 84 samt v. lantbr.-inst. följ. år. Efter några års jordbruksverksamhet anst. v. Sv. Centrifug. a.-b. Sdn 03 chef f. a.-b. Eskilstuna separatorer. Ordf. i styr. f. Arbet.-inst., led. av styr. f. Tekn. skolan samt av kyrkoråd o. skolestyr. På sin tid stadsfullm.

SWEN AHLMAN. Sdn 80 anst. å kontor i Göteborg, senast fr. 18 som kontorschef. Mångårig led. av tax.-nmd. En av Göteborg. kontoristörns främsta krafter alltsedan dess stift. 92, dess v. ordf. 04-05, ordf. i dess fullm. 08-09.

GEORG VON HEIJNE-LILLIENBERG †. Ulltn v. Söderml. reg. 57, kap. 75, avsk. 81. Eg. t. godset Edeby i Söderml. l. 62-1900, samt sdn 97 års fideikom. Lillien i Jönk. l. På sin tid komm.-man, led. av Söderml. l. landsting under många år fr. 82. Led. av Riksd. A. K. 88-90.

IVAR AFZELIUS †. Stud. 67, jur. ut. dr. 77, doc. s. å., v. hvd. 78, e. o. prof. i processrätt i Upps. 79, rev. sekr. 86, just. råd 91-02, ordf. i Lagberedn. 02-09, president i Svea hovr. 10-18. Led. av Riksd. F. K. 98-03 o. 05-15, talman i F. K. 12-15. En av de 18 i Sv. Akad. 07. Hed.-dr. i Kristiania 11. Biografi o. helsid.-portr. arz. XI: 23.

REINHOLD WITTEBERG †. Etabl. 79 firma i eget namn i Hemse, ombud. 19. V. ordf. i kommunnd 85-91, ordf. 91-01. Ordf. i styr. f. Gotl. köpm.-förb. 10-13, styr.-led. i Ronchama-Hemse lärnv. a-b. 1900-17.

JOHN BLOMQUIST †. Avg.-ex. fr. Teknolog.-inst. V. 77, nivellör v. Olanus-åns sänkn. 77-78, v. Sö. Dal. järnv.-byggn. 79; priv. ing. verksamhet 80-87; elektroing. v. J. E. Erikssons mek. verkst. a.-b. och gen.-agent f. Siemens & Halske 88-91; överser. h. Hans Mannstaedt o. gen.-agent f. A. E. G. 92-99; egen elektrotekn. byrå i Stockh. 99-02; verkst. dir. f. Elektr. a.-b. i Ludvika 02-06; konsult. ing. i Stockh. sdn sistn. år. Sdn 07 Kasernbyggn.-nämndens expert f. elektr. belysn. o. kraft samt förestånd. f. nämndens elektr. avd.

ERIK MARTIN †. Stud. 74, hovr.-ex. 77, v. hvd. 83, adv. o. deläg. i O. Wallins adv.-byrå i Stockh. sdn 84, v. aud v. Flott. ståt. i Stockh. 85, auditor 89. En av stift. av Sv. advokatsamf., v. ordf. 96, ordf. 04-12, ordf. i Stockh.-avd. 97-10. Stadsfullm. 05-13. Led. av Riksd. A. K. 06-08. Led. av komm. ang. konkurslagstiftn. 97-11, led. av Försåkr.-inspekt. sdn 03. Biografi o. helsid.-portr. ärg. XVII: 34.

EDVARD HEDIN †. Arrend. efter avslut. skol- och prakt. studier, egend. Torp, Kumla, vilken han efter några år inköpte. Mångårig led. o. vice ordf. i Örebro l. hushålln.-sällsk. o. sdn 19 dess ordf., led. av läns-låsar, dir. länetis lantmäns arbetsförmödl. egnehemsmd; styr.-ordf. i länetis hästförsåkr.-bol., dir. led. i länetis brandstodsbol. o. länetis särsk. hypot.-företag. Ing. v. bild av Örebro läns bank som styr.-led. o. var v. ordf., led. av styr. f. Göteborg. banks avd.-kont.

SAM KELLIN †. Folkskollär.-ex. 1900, e. o. lär. i Landskr. s. å., i Stockh. 02, ord. v. Kungsholms folksk. 04-07. Medarb. i Sv. Lärartidn. 05-06. i Dag. Nyh. 06-18, sdn sistn. år reklamchef h. Sv. Metallverken i Västerås.

THEODOR MANNBORG.

Till portr. å sid. 94.

En av våra mera bemärkta utlandssvenskar, fabrikör Karl Theodor Mannborg i Leipzig, fyller den 9 november 60 år.

Theodor Mannborg är född i Karlstad och började sin bana i små förhållanden. Han kom tidigt i snickarelära och fick sedan anställning som instrumentmakare vid J. P. Nyströms orgelfabrik. Sedan han slutat sina lärlingsår, kom han till Tyskland och arbetade hos skilda yrkesmän, tills han till sist kom till mestaren Kreutzbach i Borna. Här upprättade Mannborg en orgelharmoniumfabrik 1889, uppfann själv verktyg och maskiner för alla dess delar och drev företaget fram under många svårigheter och med outtröttlig energi. Själv lärde han upp sina medarbetare och gjorde allehanda uppfinningar i sitt yrke. År 1894 flyttade han sin fabrikation över till Leipzig. Vid världsutställningen i Paris 1900 fick han ett vackert erkännande, snart växte fabriken ut till stora dimensioner, och Mannborg upprättade ett nytt storslaget etablissement i Leipzig—Lindenau 1904, en verklig mönsteranstalt för ett modernt fabriksföretag. Där tillverkas ungefär 3,000 instrument årligen och fabriken har en vidsträckt kundkrets i olika länder, ej minst i Sverige. En filial grundades 1910 i Pegau nära Leipzig. Den sysselsätter ett 250-tal arbetare för tillverkning av beständsdelar för orgelfabrikation och var på sin tid den enda i sitt slag i Europa.

I fackkretsar åtnjuter Theodor Mannborg stort anseende och har erhållit ett flertal förtroendeuppdrag. Han bildade 1900 i Stuttgart tyska Harmoniumfabrikanternas förening, som omfattar hela Tysklands yrkesutövare i denna bransch, och är ännu föreningens ordförande. Mannborg har varit prisdomare vid flera musikfabrikutställningar och blev 1913 associé vid K. Musikaliska akademien i Stockholm.

Theodor Mannborg har gjort sig känd som en av svenskhedens främste förkämpar utlandet. Han var bl. a. medlem i byggnadskommittén för Lützenkapellet och har sedan ett 30-tal år varje år varit närvarande vid 6 novemberfesterna, där han tillhört de ledande krafterna. Mannborg var på sin tid ordförande i Svenska föreningen i Leipzig, förut Skandinaviska föreningen därstädes, och är nu dess hedersordförande.

DRÖMSPELET. Forts. fr. sid. 84.

slagen effekt. Även uppsättningen var, med något enstaka undantag, synnerligen lyckad och visade prov på en stor fantasirikedom och konstnärlighet. Av de tre huvudrollerna innehavare — "Indras dotter" — Iröken Jessie Wessel — "Advokaten" — herr Gustaf Molander samt "Officieren" — herr Ivar Nilsson, alla tre utmärkta prestationer, böra kanske dock de två sistnämnda särskilt framhållas såsom briljanta framställningar och bland det bästa dessa skådespelare gjort. Av andraplansfigurerna nämna vi Ellen Appelberg — "Modern" — herr Uno Henning "Diktaren" samt herr Bror Olsson som "Karantänmästaren". Den av en 19-årig bulgarisk kompositör — Panscho Wladigeroff, komponerade, till drömspelet anslutna musiken, var icke alldeles lyckad, vilket kanske får tillskrivas kompositörens ungdom och ej tillräckligt grundliga bekantskap med Strindbergs djupa konst. H. m. konungen samt prins Vilhelm och en stor del av hovet bevistade den märkliga föreställningen, efter vars slut publiken livligt hyllade såväl de förnämsta rollinnehavarna, som prof. Reinhardt själv.

MAXIM GORKI. Forts. fr. sid. 88.

land går färden vidare till Tyskland, där Gorki i Nauheim skall söka återställa sin brutna hälsa. I diktarens sällskap befinna sig den store ryske bokförläggaren Grsjebin, som på uppdrag av ryska vetenskapsakademien skall ombestyr tryckningen av alla de ryska vetenskapliga manuskript, som tillkommit under sovjets åren och ännu icke befordrats till trycket. Medel till tryckningen har erhållits på frivillig väg. En för ändamålet anordnad insamling vid amerikanska universitet och lärda institut har inbringat en mill. dollars.

K. mt har förordnat t. f. chargé d'affaires i Reval och Riga *majorerna vid Göta livgarde C. E. Th. af Wirsén* att fr. 1 januari 1922 i egenskap av envoyé extraordinarie och ministre plénipotentiaire upprätthålla tjänsten såsom sändebud i Bukarest, Aten och Belgrad och legationssekreteraren N. F. C. Wikstrand att i egenskap av förste legationssekreterare tjänstgöra vid samma beskickning.

Den nyutnämnde envoyén major af Wirsén som är född i Stockholm 1875, avslade officersexamen 1895 och blev 1920 major vid Göta livgarde. Under åren 1915—1920 var han militärrättaché vid svenska beskickningen i Konstantinopel och Sofia och har från innevarande års början tjänstgjort i Utrikesdepartementet. I början av juli förordnades han till chargé d'affaires i Reval och Riga.

Till bild å sid. 88.

Finske statsministern Wennola har i en kommunike angående vissa med Ålandsfrågan sammanhängande spörsmål hävdad att Finland vid förordandet mot Ålandsörelsens ledare herr Sundblom och Björkman tagit hänsyn till Sverige i avsikt att nå ett försönlig lösning av frågan. Svenska Utrikesdepartementet har med anledning härav förklarat, att Sverige icke kan känna någon tillfresställelse över en lösning, som visserligen bereder herr Björkman och Sundblom straffrihet men genom en benädningsakt efter följande dom. Då något verkligt brott icke förelagat, hade åtalet lämpligast avvecklats genom en amnesti. Slutligen framhålls att fin-

ska regeringen under samtalen med den svenska regeringen hållit denna icke okunnighet om det förändrade läge, vari frågan kommit genom den finska högsta domstolens utslag i målet mot Ålandsledarna, varom svenska regeringen först genom prässen erhöi meddelande.

"Svenska Tidningen" i Helsingfors riktar ett häftigt angrepp mot Finlands *utrikesminister Holsti*, under framhållande av att han gjort sig skyldig till det mest flagranti dubbelspel i det att han förespeglat den svenska regeringen processens nedläggande genom en särskild amnestilag, ehuru han måste hava vetat att högsta domstolens utslag, om benädnung fallit redan i slutet av september.

Till bild å sid. 88.

Den nyutnämnde persiske emoyén vid svenska hovet *Mirza Ghaffar Khan Emadol Molke* mottogs den 28 okt. av H. mt konungen och överlämnade därvid sina kreditivbrev. Ministern, vilken på övligt sätt gjorde färden till och från slottet i sluglasvagnen, introducerades av introduktören för främmande sändebud hovmarskalken greve Adam Lewenhaupt.

Till bild å sid. 90.

De båda botanistexperterna professor *Robert E. Fries* vid Bergianska trädgården och docent *Thore Fries* i Uppsala, avreste den 21 okt. via London till Brittiska Ostafrika för att med Mombasa på Afrikas östra kust som utgångspunkt företaga en botanisk forskningsfärd i dessa avlägsna trakter. Från Mombasa går färden till Nairobi vareft utrustningen fullständiga varelse Aberdabergskedjan, vars högsta toppar nå en höjd av omkring 4000 meter, genomforskas. Området ifråga är, fastän beläget alldeles i närheten av Ugandabanan, i botaniskt hänseende föga känt, och rikt utbyte av expeditionens arbete på denna plats torde alltså vara att vänta. Sedermera komma även bergen Mount Kenya och Mount Elgon att genomforskas. Slutligen har expeditionen av styrelsen för en av direktör S. A. Lovén grundad fond för afrikansk forskning, vilken fond står under Vetenskapsakademiens överinsyn, erhållit uppdrag att utse plats för den tillämnade svenska biologiska stationen vid Mount Elgon, på sin tid utförligt omtalad även i Hvar 8 Dag. I slutet av maj n. å. beräknas expeditionen hem.

Till bild å sid. 90

Svenska Röda Korsets sedan länge bebådade *hjälpexpedition* till Ryssland är nu efter en del svårigheter fulltaligt rekryterad och avreser från Stockholm den 2 november. Chef för expeditionen blir legationsrådet E. E. Ekstrand, vilken som svensk kommissarie deltog i den nyligen i Berlin hållna konferensen, rörande hjälpaktionen för Ryssland. Att finna läkare för expeditionen har mött svårigheter men nu har doktor Anders Wassén utnämnts till denna viktiga befattning. Övriga medföljande, vilka tillika med de båda förstnämnda utsetts av ordföranden i Röda Korsets överstyrelse, prins Carl, i samråd med regeringskommitténs ordförande, generaldirektör H. Elmquist, äro ingenjör K. E. Delin herr C. Gottlieb, kapten A. H. Molander, ingenjör I. G. H. von Kræmer, doktorinnan Greta Seth, och sjuksköterskan Karin Lindskog. De flesta av de nu nämnda ha förut vistats längre eller kortare tid i Ryssland.

Expeditionen kommer att starta från Petrograd med ett tågsätt på 38 järnvägsagnar, av vilka ett par tjäna till bostad åt personalen. Ofantliga förråd livsmedel ha medtagits och i Samara, där huvudstationen upprättas, är det meningen att anordna folkkök med en kapacitet av 8,000 portioner om dagen. Ävenså medföres läkemedel samt en stor mängd kläder, som insamlats genom föreningen Rädda Barnen.

EXKÄJSAR KARL. Forts. fr. sid. 90.

slottet Totes (Tata) där han tillsammans med sin gemål hålles internerad. Chefen för upprorshären Ostenburg samt de politiska tillskyndarna av det kungliga kuppförsöket Andrassy, Rakowsky och Gratz hava fångslats och skola åtalas för högförräderi.

Den stora ententen fordrar, att exkällsaren skall utlämnas till densamma för internering på en säker plats, och den lilla ententen begär icke blott, att Ungern skall förklara den habsburgska dynastien för avsatt, utan även nedbringa sin armé till en bräkdal av dess nuvarande styrka.

Till bilder å sid. 91.

Ett oväder av oerhörd våldsamt rasade den 23 okt. över hela södra Sverige anställande enorma materiella skador och krävande även ett flertal människoliv vid inträffade strandningar och förlisningar i de av den cyklonartade snöstormen berörda farvattnen. En fruktansvärd sjöolycka utspelades sålunda i skärgården söder om Göteborg. En 90 tons motorskonert, som lämnat nämnda stad den 22 okt. med last av bräder till Köpenhamn överskades under natten av den plöjtligt utbrytande stormen. Skapparens gick över bord, fartyget sprang läck och drev segelslitet ner mot Hirtsholmen. Besättningen, tre man stark, låto ankarna gå för att om möjligt förekomma en strandning. En fruktansvärd kyla rådde och två man av besättningen fröso ihjäl. Den överlevande, som surrat fast de döda vid masten för att de icke skulle spoljas över bord, räddades efter två dygns fasansfulla lidanden ombord på en förbipasserande fiskebåt.

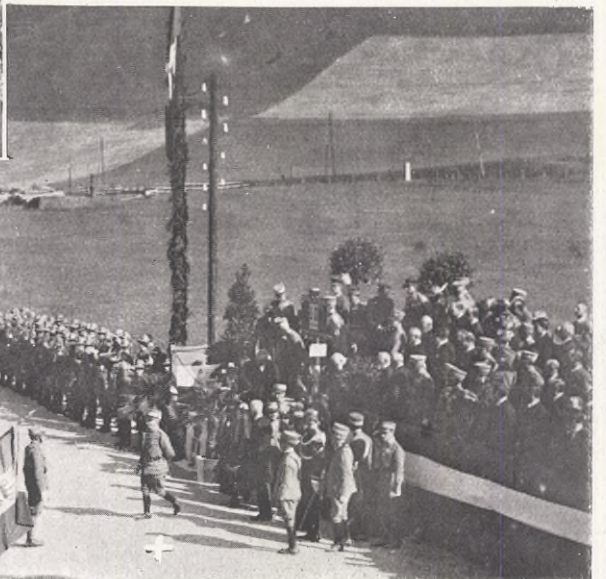
Som en talande illustration till ovädrets våldsamt återgiva vi en bild från Boråstrakten, visande en av orkanen kullvräkt elektrisk högspanningsledning. Den på en sträcka av 2,5 km. ramponerade ledningen var synnerligen stabil utförd med järnkonstruktion i fackverk. Det är första gången ett sådant missöde inträffar här i landet och för hela Europas vidkommande känner man enast ett liknande fall.

KONSTHISTORISK KONGRESS I PARIS. Deltagare samlade framför Ecole du Louvre. Därunder: Ur samma bild: 1. Professor Venturi, den berömda äldre italienske konsthistorikern. 2. André Michel, kongressens ordförande; 3. Greve Durrien, berömd kändare av 1400-talets måleri. — Efter fotografi. — Klitch: Benigt Sjöbergparre.

I Paris har 26 sept.—5 okt. hållits en *konsthistorisk kongress*, anordnad av Franska konsthistoriska sällskapet, vid vilken en stor mängd på området representativa svenskar närvaro. Ordförande för den svenska delegationen var professor Johnny Roosval och övriga medlemmar professorerna Ewert Wrangel, August Hahr, Axel Romdahl samt docenten David Moselius. Inalles voro tjugussex stater representerade medan centralmakterna däremot uteblivit. Många intressanta och livligt uppskattade föredrag hölls av de nordiska deltagarna, av svenskarne icke minst.

Under kongressen medlade den svenska delegationen en kran i de blågula färgerna och försedd med inskriptionen "Dulce et decorum est pro patria mori" på "den okända soldatens" grav.

Efter Jolanna Pier. DANTE-JUBILEUM. Dante-statyn i Trient, utförd av Zocchi 1896, på 25-årsdagen av dess resande. Nedärst: Konungen av Italien (x) talar under besöket i Trentino, utlovande att försvara den nya italienska gränsen. Klitch: Gös, Gp.

Eftertryck av text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angivande av källan förbjudes vid laga påföljd.
För Berättelser och Historietter gäller o villkorligt förbud.